

Sygn. akt VU 317/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : st. sekr. sądowy Aldona Fojcik

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2017 r. w Rybniku

na rozprawie

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek macierzyński

na skutek odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 23 września 2016 r., nr: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej K. K. prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 19 maja 2016 r. do 10 sierpnia 2016 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika - Restauracji (...) w Ż. oraz stwierdza brak obowiązku ubezpieczonej do zwrotu pobranego zasiłku macierzyńskiego;
2. zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 317/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2016 r., nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.:

- 1/ odmówił ubezpieczonej K. K. prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 19.05.2016r. do 10.08.2016 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika RESTAURACJA (...) w Ż.;
- 2/ zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w łącznej kwocie 2.455,61 zł (odsetki- 36, 29 zł).

W odwołaniu ubezpieczona wniosła o uchylenie decyzji, względnie zmianę poprzez ustalenie, że przysługuje jej prawa do zasiłku za ww. okres i zwolnienie jej z obowiązku zwrotu wypłaconego zasiłku wskazując, że 18.05.2016 r. osiągnęła pełnoletniość a tym samym uzyskała pełną władzę rodzicielską nad córką Z. i prawo do zasiłku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał wcześniejsze twierdzenia, dodając, że ubezpieczona nie wykazała, że Sąd Rejonowy w Rybniku uchylił swoje postanowienie z dnia 1.04.2016 r.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona K. K., urodzona w 18.05.1998 r., przebywała w rodzinie zastępczej małżonków J. i M. G..

K. K. została uczniem Szkoły Zawodowej przy ul. 3 maja o profilu cukiernik i w ramach praktyk zawodowych od 1 września 2014 r. została zatrudniona w Restauracji (...) w Ż..

W dniu 24.03.2016 r. ubezpieczona urodziła córkę Z. K. (obecnie M.) i wystąpiła z wnioskiem o urlop macierzyński w wymiarze 20 tygodni. Wyplata zasiłku macierzyńskiego podwyższona do kwoty świadczenia rodzicielskiego tj. 1000 zł dokonywana była przez zakład pracy.

Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2016 roku, sygn. akt IV Nsm 547/16 w ramach zabezpieczenia w trybie nagłym zarządził umieszczenie córki ubezpieczonej w rodzinie zastępczej J. i M. G..

W dniu 18 maja 2016 r. ubezpieczona osiągnęła pełnoletniość.

Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z dnia 13.10.2016 r. (sygn. akt IV Nsm 1233/16) zmienił postanowienie z dnia 1.04.2016 r. w ten sposób, że uchylił jego pkt 1 i 2 powierzając małoletnią Z. M. pod pieczę rodziców (tj. m.in. ubezpieczonej).

Dowód: akt urodzenia, wnioski o udzielenie urlopu macierzyńskiego, pismo z dnia 2.09.2016 r., postanowienie SR z 1.04.2016 r. – akta organu rentowego; postanowienie SR z 13.10.2016 r. k. 15

Decyzją z dnia 23 września 2016 r., nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.:

1/ odmówił ubezpieczonej K. K. prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 19.05.2016r. do 10.08.2016 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika RESTAURACJA (...) w Ż.;

2/ zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku macierzyńskiego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w łącznej kwocie 2.455,61 zł (odsetki- 36, 29 zł).

W uzasadnieniu organ wskazał, że ubezpieczona nie poinformowała zakładu pracy, że postanowieniem z dnia 1.04.2016 r. Sąd Rejonowy w Rybniku powierzył opiekę nad jej dzieckiem rodzinie zastępczej, w tej sytuacji po upływie 8 tygodni po porodzie nie przysługuje ubezpieczonej zasiłek macierzyński, a ten już wypłacony podlega zwrotowi.

Dowód: decyzja organu rentowego z 23.09.2016 r. – akta organu rentowego

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie materiały dowodowe w postaci ww. dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, które tworzą spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko. Zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego (art. 29 a ww. ustawy).

Pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze 20 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie (art. 180 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy). Zgodnie z art. 182^{1a} § 1 kp po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego albo zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego pracownik ma prawo do urlopu rodzicielskiego.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż ubezpieczona spełniła wszystkie powyższe warunki i organ rentowy słusznie wypłacał jej żądane świadczenia. Nie ma podstaw aby uznać, że wypłacone ubezpieczonej świadczenia z tytułu macierzyństwa było wypłacone jako świadczenie nienależne. Organ rentowy podnosił niezasadnie, że w związku z postanowieniem z dnia 1.04.2016 r., w którym Sąd Rejonowy w Rybniku powierzył opiekę nad dzieckiem ubezpieczonej rodzinie zastępczej (z powodu, tego że ubezpieczona nie była wówczas pełnoletnia), po upływie 8 tygodni po porodzie, nie przysługuje ubezpieczonej zasiłek macierzyński, a ten już wypłacony podlega zwrotowi. Argumentacja organu rentowego jest nietrafna z tego względu, że w dniu 18 maja 2016 r. ubezpieczona osiągnęła pełnoletniość i bez konieczności wydania orzeczenia w tym przedmiocie przez sąd rodzinny władza rodzicielska nad Z. M. wróciła do niej. Zgodnie z art. 11 Kodeksu cywilnego pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletniości. Władza rodzicielska przysługuje osobom dorosłym, mającym pełną zdolność do czynności prawnych (a contrario art. 94 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego). Datę kiedy ubezpieczona osiągnęła pełnoletniość organ rentowy znał z urzędu. Bezspornym faktem jest, iż Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział Rodzinny i Nieletnich również z urzędu wiedział o dacie osiągnięcia pełnoletniości przez ubezpieczoną i niezwłocznie powinien był- ale tylko ze względów porządkowych - po tym jak skończyła ona 18 lat wydać postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie, a jeśliby chciał aby dziecko ubezpieczonej pozostawało nadal w rodzinie zastępczej, to powinien był wydać stosowne postanowienie w tej kwestii. Wydane dopiero w dniu 13.10.2016 r. (sygn. akt IV Nsm 1233/16) orzeczenie przez sąd rodziny miało tylko charakter deklaratoryjny (porządkowało i potwierdzało jedynie uprawnienia ubezpieczonej, które jej z mocy prawa przysługiwały już z chwilą osiągnięcia pełnoletniości). Zasadniczo zatem tego postanowienia mogło nie być.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 19 maja 2016 r. do 10 sierpnia 2016 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika - Restauracji (...) w Ż. oraz stwierdził brak obowiązku ubezpieczonej do zwrotu pobranego zasiłku macierzyńskiego.

O kosztach zastępstwa procesowego stron orzeczono na mocy art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i na podstawie § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania. Organ rentowy przegrał spór z ubezpieczoną, wobec czego zobowiązany jest do zwrotu na jej rzecz kwoty 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.